

دستورات آیة الحق مرحوم حاج میرزا علی قاضی در ماههای رجب و شعبان و رمضان

دستورات آیة الحق مرحوم حاج میرزا علی قاضی طباطبائی در ماههای رجب و شعبان و رمضان...

دستورات آیة الحق مرحوم حاج میرزا علی قاضی طباطبائی در ماههای رجب و شعبان و رمضان اصل این دستور را حضرت علامه آیة الله سید محمد حسین حسینی طهرانی افاض الله علينا من برکات تربته، در سال آخر عمر شریف و با برکت خود در یکی از جلسات برای خواص اصحاب خودشان از روی نسخه خطی آیة الحق مرحوم آیة الله حاج میرزا علی قاضی طباطبائی که بنام «صفحات من تاریخ الأعلام» بقلم فرزند ایشان نوشته شده است، بیان فرموده، به عمل و مداومت آن تأکید نمودند و مخصوصاً به طلابی که با حضورش مأنوس بودند، أمر کردند آنرا در دفتر خود ثبت نمایند [لذا این حکیم از روی نسخه ایشان در کتابخانه معظم له استنساخ نمودم] اینک متن عربی آن را با استفاده ترجمه و توضیح مختصر آن بزرگوار به علاقمندان تقدیم می نماییم و آن متن از این قرار است:

«الحمد لله رب العالمين، والصلوة والسلام على الرسول المبين و وزير الوصي الأمين و أبنائهم الخلفاء الراشدين والدرية الطاهرين والخلف الصالح والماء المعين صلي الله وسلم عليهم أجمعين».

«حمد مختص ذات أقدس پروردگار عالمیان است. و صلوات و سلام خدا و فرشتگان مقرب و همه جهانیان، بر فرستاده آشکار او، و بر وزیر و وصی امین حضرت، امیر المؤمنین؛ و بر فرزندان آن دو بزرگوار که خلفاء راشدین و راه یافتگان و راهنمایان به حق و صراط مستقیم، و ذریه طاهرین آنان می باشند باد. و درود و سلام بر خلف صالح و جانشین بحق و شایسته آنها باد که آب گوارا بر کام شنیه امّت و شیعیان می باشند.

«صلي الله و سلم عليهم أجمعين» درود و سلام خداوند بر همه آنان باد.»

تبیهٔ فقد واقتكم الأشہر الحرم تیقظ لکی ترداداً فی الزیاد واغتنم (1)

فقم فی لیالیها و صم من نهارها لشکر إلهٖ تم فی لطفه و عَم (2)

و لا تهجن فی اللیل الا أقله تهجذ و کم صب من اللیل لم یتم (3)

و ریل کتاب الحق و اقرأه ماکنا یاحسن صوت نوره بیشرق الظللم (4)

قلم تحظ بل لم یحظ بیمثله و اخطأ من غیر الذی قلته راعم (5)

و سلم علي أصل القرآن و فصله بقیة آل الله کن عبده السلم (6)

قمن دان للرحمٰن فی غير حیهم فقد ضل فی إنكاره أعظم التیعُم (7)

قبحهم حب الاله استعد به هم العروة الوثقی قبالعروة اعتصم (8)

فلاتک باللاهي عن القول و اعتبر معانیه کی ترقی إلى أرفع القمم (9)

علیک یذكر الله في كل حالة و لا ان فيه لا تقل کیف ذاوكم! (10)

فهذا حمی الرحمٰن فادخل مرعايا لحرماته فيها عظمة و التزم (11)

قمن يعتصم بالله یهد صراطه فإن قلت ربی الله يا صاح فاستقم (12)

1- آگاه و متوجه باش! که ماههای حرام (رجب و شعبان و رمضان که در نزد اهل عرفان ماههای حرامند) از راه رسید؛ بیدار باش! تا اینکه برای مسافرت خویش توشه برداری و این فرصت را از دست مده و غنیمت بشمار!

2- شبهای آن را به بیداری و روزهای آن را به روزه گرفتن سپری نما، بشکرانه اینکه خداوند لطف خویش را عام و شامل همگان فرموده است!.

3- شب را جز به مقدار کمی استراحت و خواب سپری مکن؛ و نماز شب را بنحو تهجذ و بیدار و خواب بجای آور (یعنی چند رکعتی نماز بخوان و مقداری بخواب و سپس بیدار شو و به همین ترتیب عمل نمای، تا نافل شب پایان پذیرد) و چه بسیارند عاشقانی که هرگز در شب نمی خوابند!.

4- و کتاب حق را تلاوت نمای و آنرا با بهترین صوت و زیباترین نغمه و آرام آرام قرائت کن، چرا که ظلمتها و کدورتها را تبدیل به نور و روشنائی می نماید.

5- پس تو بهره مند نشیدی، بلکه هیچکس از چیزی به مانند قرآن بهره نبرده است! و هر کس غیر از گفته مرا بگوید سخت در اشتباه فرو رفته، مرتكب خطا گردیده و گمان او گمان باطلی خواهد بود!.

6- و سلام بفرست بر أصل قرآن و فصل آن (که مقصود محمد و آل محمد صلوات الله عليهم أجمعین هستند) که آنان باقیماندگان آل الله می باشند و در برابر آنان عید محض و تسليم و بدون اراده باش!.

7- هر کسی که در غیر حب آنها خود را در ذمّة خداوند رحمن درآورد و به اندازه ذره ای از محبت غیر آنها در دل راه دهد، او محققًا گمراه شده و منکر نعمت ولایت آنان گردیده؛ و در این انکار خود نعمتهاي پروردگارش را از دست داده است!.

8- پس محبت به آنها محبت به خداوند است و در این صورت تو خود را در پناه حب خداوند درآور!.

9- و درباره قرآن کوتاهی مکن و آنرا از روی لهو و لعب قرائت منمای و در معانی آن دقت کن تا بواسطه دقت در قرآن به بالاترین ذروه از قلل مجد و شرف نائل آئی!.

10- و در هر حال بر تو باد که ذکر و یاد خدا؛ و مبادا کوتاهی کنی در قرائت قرآن و ذکر پروردگار و هیچگاه در این مورد عذر نیاور که: جگونه و چه مقدار به یاد او باشم. (یعنی اشتغال به امور دنیوی و تراکم شواغل و مشاغل تو باعث نشود که در این دو

مهم سستی و تکاهل ورزی و آنرا بعنوان عذر برای خوبی تلقی نمائی

11- این ماهها (رجب و شعبان و رمضان) قرقاھهای خداوند است، پس در این قرقاھه داخل شو، اما حرمت آنرا پاس بدار و آنها را معظّم داشته، ملتزم به رعایت آداب آن باش.

12- پس هر کسی که به خداوند معتقد شود (دست به دامان رحمت و جمال و جلال او دراز نماید و به رسیمان او چنگ بزند) خود را در صراط او می یابد و اگر گفتی «ربی الله» ای گوینده! روی این کلام ایستادگی نمای و دست از آن برندار.

«قالَ عَزَّ مِنْ قَائِلٍ: «وَمَنْ يَعْصِمْ بَالَّهُ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ[1]».

و قال: «وَاسْتَقِمْ كَمَا أَمْرْتَ.....[2]».

و قال جل جلاله العظيم: «إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَنَزَّلَ عَلَيْهِمُ الْمُلِئَكَةُ...[3]».

«خداوند عزیز می فرماید: «و هر کسی که اعتقاد به خدا پیدا کند براستی در صراط مستقیم و راه راست هدایت شده است».

و نیز فرموده است «به آنچه که مأموریت یافته پایداری و استقامت نما!»

و نیز پروردگار که دارای جلال و مجد و عظمت است می فرماید: «براستی آن کسانیکه بدین معنی اقرار نمودند که: پروردگار ما «الله» است و پس از این اقرار و اعتراف، استقامت و پایداری را پیشه خود ساختند، ملائكة پروردگار بر آنها فرود می آیند.....».

«انتبهوا إخوانِي الأعزّة وَفَقِيمُ اللَّهِ لطاعَتِهِ، فَقَدْ دَخَلْنَا فِي حِمَيِ الأَشْهَرِ الْحَرُمِ، قَمَا أَعْظَمْ نِعَمَ الْبَارِي عَلَيْنَا وَأَتَمْ؟!

فالواجبُ عَلَيْنَا قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ التَّوْبَةُ بِشُرُوطِهَا الْلَّازِمَةُ وَصَلَوَاتُهَا الْمَعْلُومَةُ ثُمَّ الاحْتِمَاءُ مِنَ الْكَبَائِرِ وَالصَّغَائِرِ يَقْدِرُ الْقُوَّةُ».

«هان ای برادران عزیز و گرامیم - که خدای شما را در طاعت خود موقّع بدارد - آگاه باشید! متوجه و هشیار باشید که ما در قرقاھ داخل شده ایم و همانگونه که در زمینهای حرم باید از مجرمات اجتناب نمود و ارتکاب یک سلسه اعمالی که در حرم جرم نیست در آنجا جرم محسوب می شود، در این ماهها هم که قرقاھ زمانی محسوب می شود چنین است و باید با هشیاری و مواظیت در آن وارد شد، و به همان نحو که در قرقاھ مکانی که حرم است، انسان به کعبه نزدیک می شود، در این ماهها هم که قرقاھ زمانی است، انسان به مقام قرب خداوند می رسد. پس چقدر نعمتهاي پروردگار بر ما بزرگ و تمام است؟! و او هرگونه نعمتی را بر ما تمام نموده است؟!».

پس حال که چنین است، قبل از هر چیز آنچه که بر ما واجب و لازم است، توبه ایست که دارای شرایط لازمه و نمازهای معلومه است (مقصود همان دستور توبه ایست که رسول خدا صلی الله عليه وَاله و سلم در ماه ذوالقعدة الحرام داده اند و در کتب ادعیه مثل «مفاتیح الجنان» آمده و چهار رکعت نماز دارد).

و پس از توبه، واجب ترین چیز بر ما پرهیز از گناهان صغیره و کبیره است تا جائیکه توان و قدرت و استطاعت داریم!».

«قَلِيلَةُ الْجُمُعَهُ أَوْ يَوْمُ الْأَحَدِ صَلَوةُ التَّوْبَةِ صَلَوةُ التَّوْبَةِ لِلِّيَلَةِ الْجَمِيعَهُ أَوْ نَهَارَهَا؛ ثُمَّ تَعْبُدُونَهَا يَوْمَ الْأَحَدِ فِي الْيَوْمِ الثَّانِي مِنَ الشَّهْرِ.

ثُمَّ تلتزمونَ الْمَرَاقِبَةَ الصَّغِيرِيَّ وَالكَبِيرِيَّ وَالْمَحَاسِبَةَ وَالْمَعَاتِبَهِ يَمَا هُوَ أَخْرِيٌّ. إِنَّ فِيهَا تَذَكِرَهُ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَتَذَكَّرَ أَوْ يَخْشِيَ».

«پس (ای برادران عزیز) دستور توبه را در شب جمعه اول ماه (رجب) یا روز جمعه؛ و یا روز یکشنبه آن، انجام داده نماز توبه را بخوانید؛ سپس آنها را در روز یکشنبه دوم همان ماه تکرار و اعاده نمائید.

سپس ملتزم شوید به مراقبه، چه مراقبه صغیری (باز داشتن نفس از آنچه که خداوند بدان راضی نیست) و چه مراقبه کبری (نگاه داشتن دل از آنچه محبوب نمی پسند).

و نیز خود را وادار به محاسبه (حساب کشیدن از نفس) و معابته (سرزنش نمودن در صورت لغزش) و معاقبه (تبیه نمودن نفس در صورت ارتکاب خلاف) به آن چیزی که شایسته و سزاوار است نمائید.

پس براستی هر کسی که در صدد متذکر شدن به ذکر حق و در مقام خشیت از ذات اقدس حضرت حق متعال بوده باشد می تواند از راه مراقبه و محاسبه و معابته و معاقبه متذکر گردد!».

«ثُمَّ اقْبَلُوا بِقُلُوبِكُمْ وَدَاؤُوا مَرَاجِعَ دُنْبِكُمْ وَهَوَّنُوا بِالإِسْتَغْفارِ حُطُوبَ غَيْوِكُمْ.

وَإِيَّاكُمْ وَهَذِهِ الْحَرَماتِ إِنَّ مَنْ هَتَّكَ وَإِنْ لَمْ يَهْتَكِ الْكَرِيمُ عَلَيْهِ فَهُوَ مَهْتُوكٌ.
وَأَتَيْتُ بِرِجْيِ النَّزْجَةِ لِقَلْبِ ارْتِبَكَتْ فِيهِ الشُّكُوكُ حَتَّى يَسْلِكَ سَبِيلَ الْمُتَقِينَ وَيَشْرُبَ مِنَ الْمَاءِ الْمَعِينَ مَعَ الْمُحْسِنِينَ؟! وَاللَّهُ
الْمُسْتَعْنَانُ عَلَيْهِ تَفْسِيَ وَأَنْفُسِكُمْ وَهُوَ خَيْرُ مُعِينٍ».

«پس از این مرحله، با دلهای خود بخداوند رو آورده، بیماریهای گناهانتان را معالجه و مداوا نماید و بوسیله استغفار، بزرگی و
سنگینی عیوب خود را کاهش دهید.

و پیرهیزید از اینکه حریم الهی را بشکنید و پرده های حجاب را بالا زده حرمت حرم را هفتک نمائید!
زیرا براستی چنین شخصی در نظام تکوین بي آبرو و مهتوک است گرچه خداوند کریم از روی کرمش، بحسب ظاهر آبروی او را
حفظ نماید؛ و همین جزای اوست و نیازی به مجازات پروردگار ندارد!.
و کجا امید نجات است برای دلی که شبهات وارد آن شده در او نفوذ نموده است؟! (یعنی یکی از واجبات و لوازم حتمیة سلوک
إِلَيْهِ، یقین داشتن به مبدأ و معاد و حقانیت طریق و شیخ و استاد است، و در صورت پیدایش کمترین شک و تردیدی سالک
خودبخود از حرکت باز می ماند. بنابراین، محل است با وجود شک، سالک از مهلکه نجات پیدا نماید). و چنین شخصی هرگز
نمی تواند در راه متقین قدم بردارد؛ و هیچگاه قدرت ندارد به مقام محسنین راه یابد و با آنان از چشمۀ آب گوارا بنوشد.

و خداوند تنها محل آنکای من و شما است و او بهترین یار و یاور می باشد.»
«1- عَلَيْكُمْ بِالْفَرَائِصِ فِي أَحْسَنِ أَوْقَاتِهَا وَهِيَ مَعَ نَوَافِلِهَا الْأَحْدَى وَالْخَمْسِينِ. فَإِنْ لَمْ تَتَمَكَّنُوا فَبِأَرْبَعَ وَأَرْبَعِينَ. وَإِنْ مَنْعَتْكُمْ
شَوَاغِلُ الدُّنْيَا، قَلَّ أَقْلَ مِنْ صِلْوَةِ الْأَوَّلِينَ.

«2- وَأَمَّا نَوَافِلُ اللَّيْلِ فَلَا مُحِيصَ مِنْهَا عِنْدَ الْمُؤْمِنِينَ. وَالْعَجْبُ مِمَّنْ يَرُومُ مَرْتَبَةً مِنَ الْكَمَالِ وَهُوَ لَا يَقُولُ الْلَّيَالِ! وَمَا سَمِعْنَا أَحَدًا
نَالَ مَرْتَبَةً مِنْهُ إِلَّا يَقِيمُهَا».

و اما دستور العمل این سه ماه:

«1- بر شما باد به اینکه نمازهای فریضه خود را با نوافل آن که مجموعاً پنجاه و یک رکعت است، در بهترین اوقاتشان انجام
دهید؛ و اگر نتوانستید جمل و چهار رکعت⁶* آنرا بجا بیاورید.

چنانچه باز هم شواغل دنیا شما را بازداشت، حتماً نافله ظهر را که به او «صلوة أوّلین» می گویند، انجام بدھید.

و نماز ظهر را هم در وقت فضیلت انجام دهید که در قرآن بدان تأکید شده و مراد از صلوة وسطی همان نماز ظهر است.

«2- وَأَمَّا مِنْ مُورَدِ نَافِلَةِ شَبَّ بِخَصْوصِيَّةِ بَدَانِيَّةِ كَهْ: انجام دادن آن در نظر مؤمنین و سالکان حضرت معبود از واجبات است و
هیچ چاره ای جز آتیان آن نیست! و تعجب است از کسانی که قصد رسیدن به مرتبه ای از مراتب کمال را داشته ولی به قیام
شب و انجام نوافل آن بی توجه هستند!.

و ما هیچگاه ندیده و نشنیده ایم که احدی به یک مرحله و مرتبه ای از کمال راه یافته باشد مگر بواسطه بریاداری نماز شب!»

«3- وَعَلَيْكُمْ يَقِرَائِةُ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ فِي اللَّيْلِ يَالصَّوْتِ الْحَسَنِ الْحَزِينِ، فَهُوَ شَرَابُ الْمُؤْمِنِينَ.

«4- وَعَلَيْكُمْ بِالْتَّزَامِ الْأَوْرَادِ الْمُعَتَادَةِ التِّي هِيَ بَيْدُ كُلِّ وَاحِدٍ مِنْكُمْ. وَالسَّجْدَةُ الْمَعْهُودَةُ مِنْ 500 إِلَى 1000.»

«3- بر شما باد به قرائت قرآن کریم در نافله های شب که انسان را حرکت داده، سیر او را سریع می نماید و برای او بسیار
مفید است. تغّنی به قرآن، انسان را بخدا نزدیک می کند! بخلاف غنای محروم که آدمی را به لهو می کشاند. پس تا می توانید
در شبها قرائت قرآن کنید، چرا که قرائت قرآن شراب مؤمنین است.

«4- بر شما باد اینکه: به انجام دادن اوراد و اذکاری که هر یک از شما بعنوان دستور در دست دارید، ملتزم و متعهد باشید!.
و بر شما باد به مداومت سجدۀ یونسیّه و گفتن ذکر یونسیّه: «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الطَّالِمِينَ⁷» در سجده از
پانصد تا هزار مرتبه.»

«5- وَزِيَارَةُ الْمَشْهُدِ الْمُعَظَّمِ الْأَعْظَمِ كُلَّ يَوْمٍ. وَإِتِيَانُ الْمَسَاجِدِ الْمُعَظَّمَةِ مَا أَمْكَنَّ. وَكَذَا سَائِرَ الْمَسَاجِدِ. إِنَّ الْمُؤْمِنَ فِي
الْمَسَاجِدِ كَالسَّمَكَةِ فِي الْمَاءِ.

«6- وَلَا تَرْكُوكُمْ بَعْدَ الصَّلَاوَاتِ الْمُفْرُوضَاتِ تَسْبِيحةَ الصَّدِيقَةِ صَلواتُ اللَّهِ عَلَيْهَا، فَإِنَّهَا مِنَ الدِّكْرِ الْكَبِيرِ. وَلَا أَقْلَ فِي كُلِّ مَجِلسٍ دُورَّهُ.»

«5- بر شما باد به زیارت مشهد اعظم، که مراد همان حرم مطهر امیرالمؤمنین و قبر نورانی آن بزرگوار است. و نیز سایر
مشاهد مشرفة اهل البيت علیهم السلام و مساجد معظمه مانند: مسجد الحرام، مسجد النبي، مسجد کوفه، مسجد سهلة
و بطور کلی هر مسجدی از مساجد! زیرا مؤمن در مسجد، همانند ماهی است در آب دریا!.

«6- و هیچگاه پس از نمازهای واجب خود، تسبیحات حضرت صدیقه صلوات الله علیها را ترك ننماید، زیرا این تسبیحات، یکی از
انواع «ذکر کبیر» شمرده شده است.»

«7- وَمِنَ الْلَّازِمِ الْمُهِمِّ الدُّعَاءُ لِفَرَحِ الْحَجَّةِ صَلواتُ اللَّهِ عَلَيْهِ فِي قُنُوتِ الْوَتَرِ. بَلْ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَفِي جُمِيعِ الدُّعَوَاتِ.

«8- وَقِرَاءَةُ الْجَامِعَةِ فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ أَعْنَى الْجَامِعَةِ الْمَعْرُوفَةِ الْمُشْرُوَّةِ.

«9- وَلَا تَكُونُ التَّلَوَّةُ أَقْلَ مِنْ حَزْءٍ.

«7- یکی از وظائف مهم و لازم برای سالک إلى الله، دعا برای فرج⁸* حضرت حجّت صلوات الله علیه در قنوت «وَتْر» است. بلکه
باید در هر روز و در همه اوقات و همه دعاها، برای فرج آن بزرگوار دعا نمود.

«8- و یکی دیگر از وظائف لازم و مهم، قرائت زیارت جامعه، معروف به «جامعه کبیره» در روز جمعه است.

«9- لازم است که قرائت قرآن حتماً کمتر از یک جزء نباشد.»

«10- وَأَكْثَرُوا مِنْ زِيَارَةِ الْإِخْوَانِ الْأَبْرَارِ؛ فَإِنَّهُمْ الْأَخْوَانُ فِي الْطَّرِيقِ وَالرَّفِيقُ فِي الْمُضِيَّقِ.

11- وَ زِيَارَةُ الْقُبُورِ فِي النَّهَارِ غَبَّاً وَ لَا تَرَوُهُ لَيْلًا.

مَا لَنَا..... وَ لَلَّدُنْيَا! قَدْ غَرَّنَا! وَ شَاغَلُنَا وَ اسْتَهْوَتْنَا وَ لَيْسَتْ لَنَا!!.

قطوبي لرجالِ أَبْدَاهُمْ فِي النَّاسِوْتِ وَ قَلْوَبُهُمْ فِي الْلَّاهِوْتِ.... اولئك الأقلونَ مَدَدًا..... وَ الْأَكْثَرُونَ مَدَدًا..... أَقُولُ مَا تَسْمِعُونَ، وَ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ.

«10 تا می توانید بسیار به دیدار و زیارت برادران نیکوکار خود بشتابید، چرا که براستی آنها برادرانی هستند واقعی که در تمام مسیر، همراه انسانند و با رفاقت خویش، آدمی را از کربوه های نفس و تنگها و عقبات آن عبور می دهند!.

11- به زیارت اهل قبور ملتزم باشید ولی نه بصورت مداوم و همه روزه (مثلًا در هفته، یک روز انجام بگیرد) و نباید زیارت قبور در شب واقع گردد.

ما را با دنیا چه کار؟! براستی دنیا ما را فریب داده، به پستی و ذلت کشانید! ما را از مقام عزت و رفعت پائین آورد! و دنیا پست ترا از آنست که برای ما هدف قرار گیرد! پس آن را برای اهل دنیا واگذارید!!.

پس به به! خوشحال آن مردانی که بدنها ی آنان در این عالم خاکی است ولی قلوبشان در عالم لاهوت، یعنی در عالم احادیث و وحدیت و عز پروردگار در پرواز می باشد!.

و این افراد، اگر چه از نظر تعداد بسیار کم هستند ولیکن از نظر قوت و مدد و از جهت واقعیت و اصالت و حقیقت دارای اکثریت می باشند.

من می گویم آنچه را که شما می شنوید و از ذات اقدس حضرت حق طلب مغفرت می نمایم.» (1357 هـ ق)

این دستوراتی است که مرحوم قاضی به شاگردان خود داده است ، و رفقا این دستورات را در این سه ماه انجام می دهند ؛

البته این اعمال را در حد امکان ، هر کسی که نمی تواند هر روز را روزه بگیرد حتی الامکان 5 روز از رجب و 10 روز از شعبان را بگیرد، خلاصه بحسب ملاحظه مزاج و قوه و حال و استعداد بگیرد.

و قراءة القرآن در شب على حد قدرة .

اگر می توانی نخواب و اگر کسی نمی تواند همه شب را نخواهد ؟ صب باشد ، صب یعنی جگر سوخته ، بیدار خوابی کند، شب زود بخوابد و سعی کند بیدار خواب کند طوری که بدن استراحت خود را بگیرد.

؟ مرحوم قاضی اول شب می خوابیدند بعد نماز می خواندند و بعد می خوابیدند و باز نماز می خواندند ، همینطور تا دو ساعت به اذان که دیگر نمی خوابیدند ، مرحوم آخوند 3 ساعت به اذان صبح بیدار بودند، اگر نافله شب را بجا نیاورید فائد ندارد و عرفان معنی ندارد.

عرفان به عمل است نه به گفتن!

اللَّهُمَّ صُلْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ عَلَى مُحَمَّدٍ
بِإِنْرَقِي

[1] - ذیل آیه 101 از سوره آل عمران: 3.

[2] - قسمتی از آیه 15 از سوره الشوری: 42.

[3] - صدر آیه 30 از سوره فصلت: 41.

4 - مرحوم محدث قمي (ره) در فصل پنجم که در اعمال ماه ذي القعده است گويد:..... و كيفيت آنچنان است که در روز يكشنبه غسل کند ووضو بگيرد و چهار رکعت نماز گزارد: در هر رکعت حمد يك مرتبه و قل هواليه احد، سه مرتبه و معوذتين يك مرتبه، پس استغفار کند هفتاد مرتبه و ختم کند استغفار را به «لا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ» پس بگويد: «يا عزيز يا غفار أَعْفُرْ دُنْوِيَ وَ دُنْوِبَ جَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ إِنَّهُ لَا يَعْفِرُ الدُّنْوَبَ إِلَّا أَنْتَ». فغير گويد: ظاهر آنست که: و ذکور و دعای بعد را، بعد از نماز باید بجا آورد.

«مفاتیح الجنان» فصل پنجم، اعمال ماه ذي القعده ص 251 ط انتشارات جاویدان

5 - زیرا نمازهای واجب هفده رکعت است و هر یک از آنها دارای نوافل می باشند؛ بدین ترتیب: دو رکعت نافله صبح که وقت آن قبل از نماز صبح است و هشت رکعت نافله ظهر و هشت رکعت نافله عصر که قبل از ظهر و عصر خوانده می شوند و چهار رکعت نافله مغرب، که وقتی بعد از فريضه مغرب است و يك رکعت ايستاده و يا دو رکعت نشسته که يك رکعت حساب می شوند و وقتی بعد از نماز عشاء است؛ و مجموع آنها، بیست و سه رکعت می شوند و يازده رکعت آن هم نافله شب است که جمعاً سی و چهار رکعت می باشند. بدین ترتیب مجموع نوافل و فرائض، پنجاه و يك رکعت می شوند.

6 - بدینصورت که چهار رکعت از عصر و دو رکعت از مغرب و «وُتیره» که مجموعاً هفت رکعت می باشد حذف شود. (این توضیح از مرحوم علامه طهرانی روحی فداح است).

7 - ذیل آیه 87، از سوره الأنبياء: 21.

8 - دعای فرج در مفاتیح الجنان آمده است و با این جملات شروع می شود:

«إِلَهِي عَظَمَ الْبَلَاءُ وَ بَرَحَ الْخَفَاءُ.....»

سایت متقین